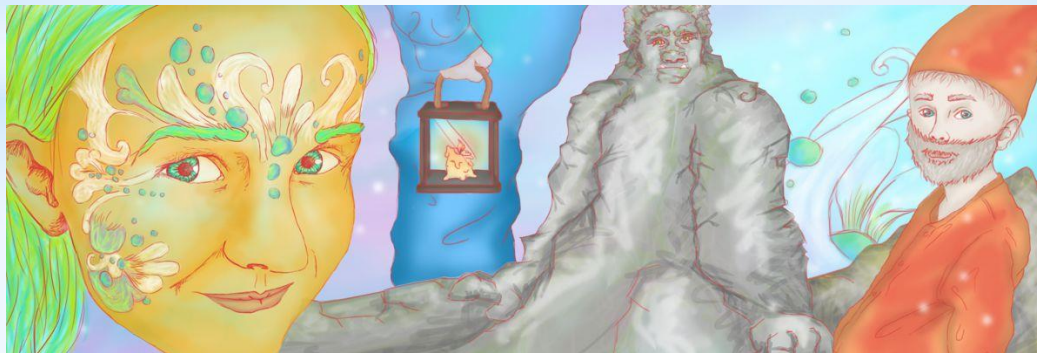


* Once upon a Time in Västerbotten

Erika Andersson & Susanne Nilsson



Sverige Sweden



Västerbotte - Umeå

n





Umeå





Birches



Sjöfruskola

12



Once upon a Time
in Västerbotten



Introducing the Project



1. Read old legends and make animated films with the iPad.
2. Write their own modern legend with illustrations inspired by an artist.
3. An actor records the legend for the exhibition.
4. Exhibition at the museum.

We read old legends from Västerbotten



Det var en gång
i Västerbotten

Västerbotten

Till en bondgård kom en kväll en ensam vandrare, som sökte rum för natten. Just som han skulle gå in i stugan såg han en gammal skrynlig kvinna vid väggen som hade ett barn på armen. När han kom in och frågade efter ett rum fick han till svar att det var omöjligt eftersom hustrun i gården just skulle föda ett barn denna natt. Nu misstänkte vandringsmannen genast att kvinnan han nyss sett vid väggen var en vitterkvinna, som ville byta bort sitt barn. Han bad enträget att få stanna i stugan över natten och till slut hade han lyckats övertala bondfolket. Man bäddade för främlingen i det yttre rummet och barnsängskvinnan låg inne i kammaren. När barnet var fött bars det ut i det yttre rummet, där främlingen låg. För att vitterkvinnan inte skulle lyckas med sitt uppsåt flyttade han barnet från vaggan och lade istället dit en kvast, som han findat om så att det skulle se ut som ett barn. På natten smög sig vitterkvinnan in och tog kvasten från vaggan och lade dit sin egen unge istället. Sedan smög hon sig ut igen och gav sig inte tid att titta på barnet hon bar på armen. På morgonen fick bondfolket reda på vad som hade hänt och man började fundera på vad man skulle göra med vitterungen som låg kvar i vaggan. Till sist föreslog främlingen att man borde bränna upp den. Bonden gjorde upp eld i kachelugnen och skulle just kasta in ugnen i elden, då något märkvärdigt inträffade. All ved och kol som fanns i ugnen kastades omkring på golvet och barnet försvann. Det var vitterkvinnan som tog tillbaka sin egen unge.

Det låg en ensam gård på en udde i sjö. Bonden hade nyligen flyttat dit, förut hade där varit odemark. Men det gick en vitterväg tvärs över udden och rätt över sjön och många hade sett rödklädda kvinnor skymta förbi där. Då bonden skulle sätta upp ladugården började oväsendet. Han hade kört fram stora stenar på gården för att ha under ladugårdskartnarna. Nästa dag låg alla stenarna i gödselhögen. Då ladugården var färdig blev det riktigt gale. Varje natt kom korna lös och sprang omkring i ladugården. Kornas rep var flitade av vidjor och vittra försökte skära sönder dem. Men vittra hade för slån knivar för att det skulle lyckas. Då hittade hon på knepet att ta upp läsen på repen. Ibland lyckades hon skära av vidjorna också, så att de låg i en hög och kom kastandes över gården. I svinstian sprang svinen omkring, pikade av vidjor som tycktes hänga i luften. Men husets yngsta dotter som ännu inte var konfirmerad, såg att det var vittra som svängde vidjorna. Man hade märkt att det var lugnare i ladugården om det var folk där. Bondhustrun som hette Regina tog sig för att ligga där om nätterna. Hon tog med sig Bibeln och låt den ligga kvar där då hon gick därifrån. Hon bad vittra så vackert att korna skulle få vara ifred, men det hjälpte inte. En söndagsmorgon då Reginas stori i ladugården framför sin spegel och kammade sig kom korna lös igen. Regina blev arg och grällde på vittra. Men då kom en stor gödselklump färsle förta henne och smällde i spegeln. Då blev Regina rädd och sprang därifrån. Till sist måste de tillkalla traktens "viskarf", Per Eriksen. Han talade med vittra och

Samiska sagor och sägner

Sagan om hur björnen blev utan svans

Björnen och räven möttes en dag på isen nära en vak. Räven höll just på att äta fisk som han stulit från samernas boplat. Då frågade björnen: Varifrån har du fått fisken? Räven svarade: Ned i den vaken stack jag min svans. Då satte sig också björnen sin svans ned i vaken. Räven sa: Låt den vara riktigt länge i vattnet så att fiskarna fastnar. Björnen satt så hela natten med svansen i vaken, för att fiskarna skulle fastna riktigt bra. Räven höll sig i närheten. På morgonen ropade räven till samerna: Se björnen gör en konst i vaken! Då blev björnen rädd och hoppade upp och ryckte samtidigt av svansen som frusit fast i isen. Så blev svansen kvar i vaken och från den tiden är björnen utan svans.

Tranan och räven

Tranan hade en gång bjudit hem räven på besök. Hon skulle bjuda sin gäst på kärngrädd. Hon visste hur snål och glupsk räven var så hon fruktade att räven skulle äta upp all hennes grädd. Hon kom därför på att hålla grädden i en djup smörkärna och uppmanade räven att ta för sig och äta. Men smörkärnan var djup och rävens hals kort. Räven nådde inte till grädden än med yttersta tungspetsen och fick därför inte i sig så mycket av grädden. Tranan nådde lätt med sin långa hals

We read and talked about goblins
The students drew their own goblins





Fairy



Gnome



Troll



Skogsrå / Sprite

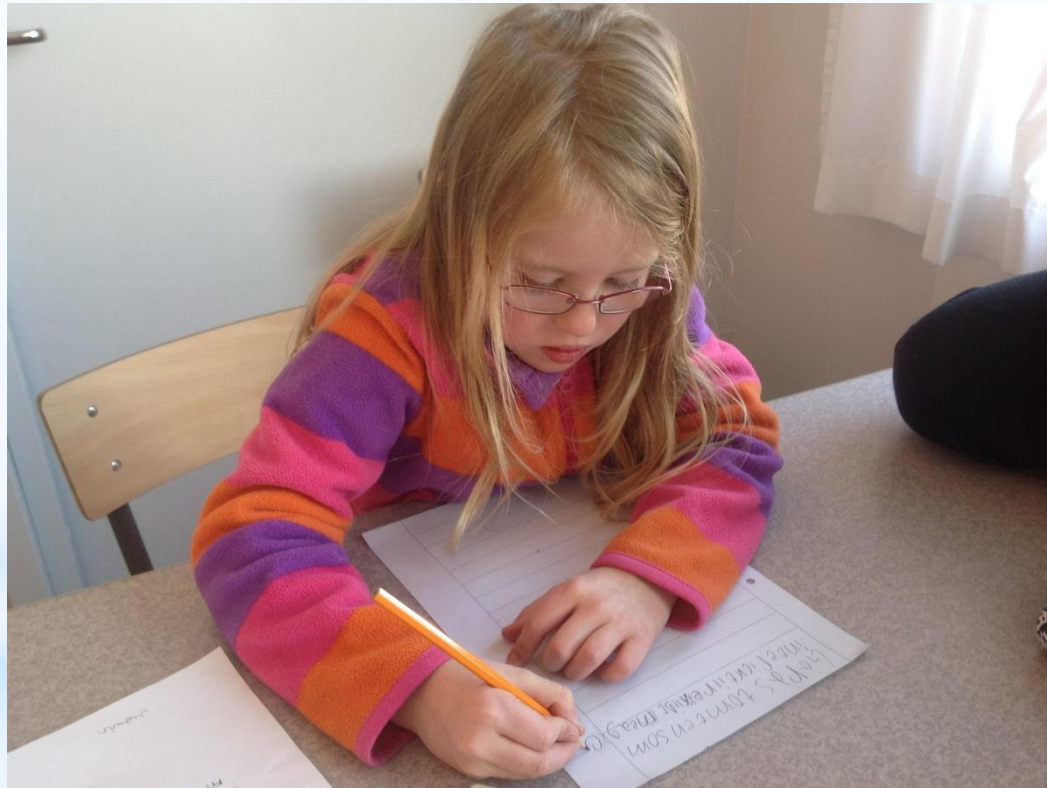


Dwarf



Vätte / Elf

Planning and recording films



The animated films

Stalo i vaken



Tranan och räven



January 31th – Opening Ceremony



Burning Snow



Culture breakfast with exhibition



Balloons and hands in ice



The children's goblins

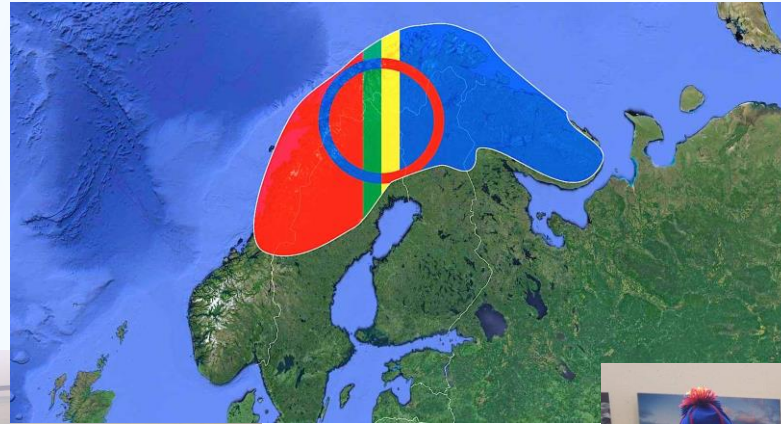


Film premiere!



Visit at the Västerbotten museum

Sami – Swedish indigenous people





Workshop with an artist

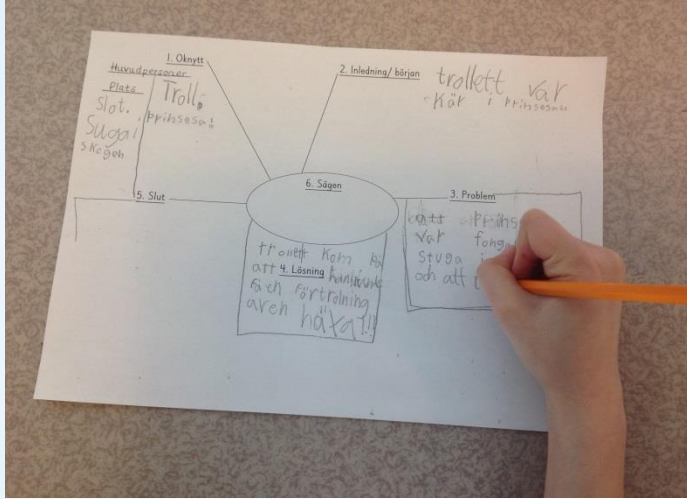




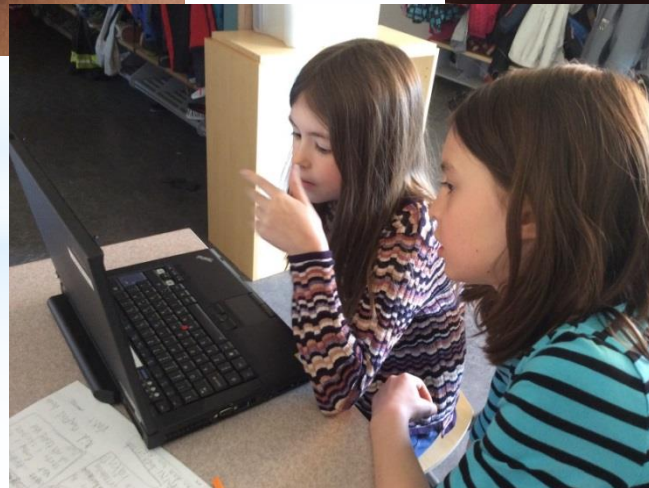
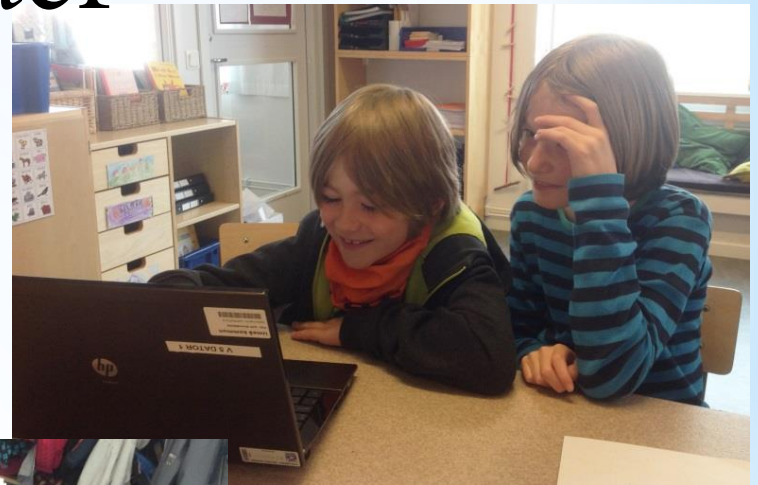
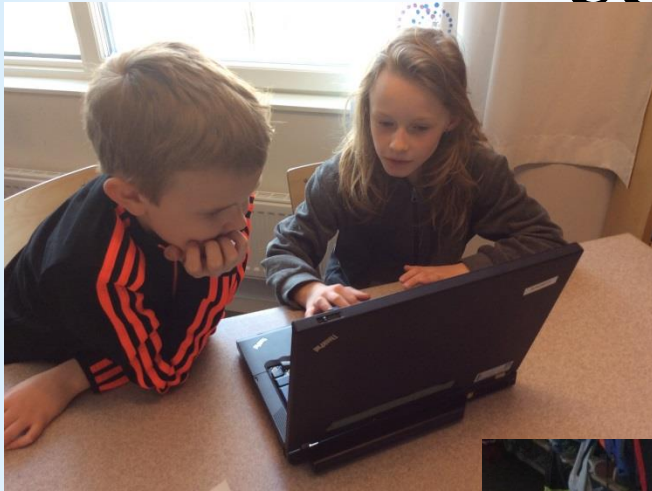
Visit by a storyteller



Writing their own legend



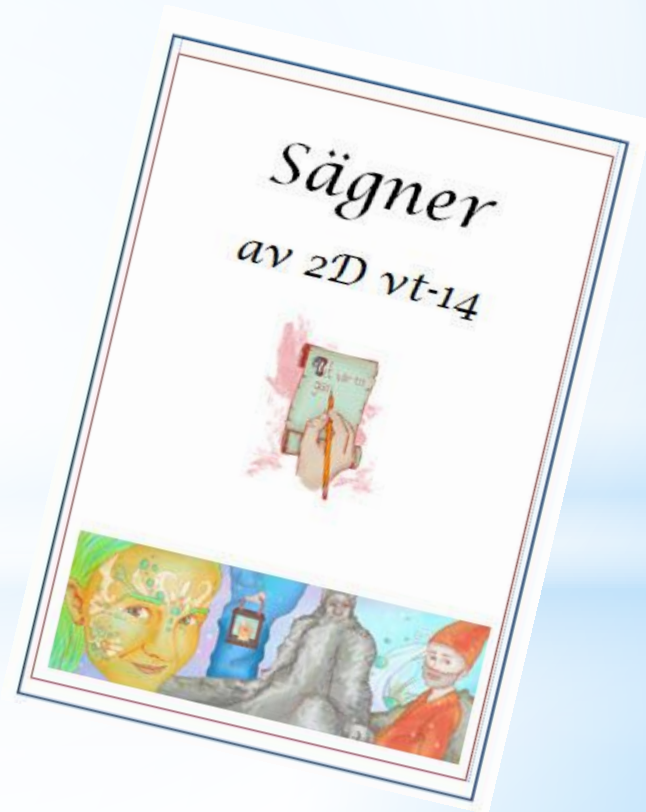
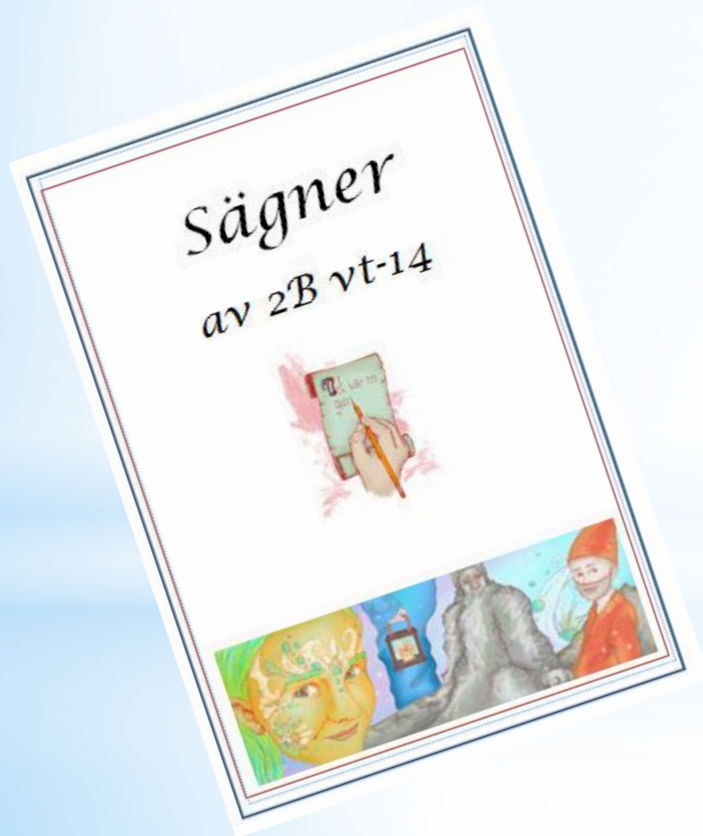
Writing the legend on the computer



Presenting the legend



The legends of the children became a book



This autumn



Thank you!

Erika Andersson & Susanne Nilsson
Sjöfruskolan, Sweden